

Prijatelj, v svojem znamenitem spisu «Janko Kersnik, njegovo delo in doba²»: «A baš v tistem hipu (Pražák je dejal, da se sicer Slovenci zoper nemško uradovanje ne pritožujejo, vsaj na Dunaju ne, da pa bo skrbel, da se tudi njim odpravijo krivice: «Slovenec» je tarnal, da smo si sami krivi, ker se ne pritožujemo; občinski odbori so na to začeli pošiljati peticije na ministrstvo za slovensko uradovanje) je priletela Slovencem z Dunaja v tem oziru krepka zaušnica. Dr. Ivan Tavčar, ki je bil ravnokar za bolnim Jurčičem sprejel uredništvo «Naroda», je naznanil dne 8. marca strmečim Slovencem naslednji slučaj. Okrajna sodnija v Kamniku je izrekla v neki pravdi slovensko razsodbo in jo izročila strankama. Nadsodnija v Gradcu pa ji je skoro nato naložila, da mora strankama slovensko razsodbo odvzeti in jima vročiti nemško. To odločbo je potrdil tudi najvišji sodni dvor «in Erwägung, dass im Herzogthume Krain seit Einführung der a. G. O. die deutsche Sprache ausschliesslich die bei Gericht landesübliche Sprache war». To je bila slovenska Stremayrova naredba! Slovenski državni poslanci s Schneidom na čelu so interpelirali Pražáka in mu našteli vse ministrske odloke, ki so zaukazovali po možnosti uradovati slovensko. Pražák je odgovoril, da se sicer odločbe najvišjega sodišča odtezajo kompetenci justičnega ministrstva, vendar glede na vpliv, ki bi se napravil na prakso drugih sodišč in glede na pravice jezikovne ravnopravnosti, utemeljene v osnovnih zakonih, se čuti primorane, uveljaviti svojo pravico vrhovnega nadzorstva na polju administrativnih naredb in zato bo pazil, da se bodo izpolnjevale določbe pravosodnega ministrstva, omenjene v Schneidovi interpelaciji.»

(Konec prihodnjič.)

² Janka Kersnika Zbrani spisi, zvezek VI., str. 199.

ALOJZIJ GRADNIK:

NA ERJAVČEVEM GROBU.

I.

Razbiti so ti kamni in ograja
in groba prst je vsa zrahljana: vstani,
in potno torbo vzemi zopet v dlani
in pojdi zopet od kraja do kraja!

O videl bodeš, da že sin izdaja,
 kar oče mu izročil je, da rani
 grobovi zdaj so nam že izkopani
 tam, kjer Golgota zadnja je postaja.

O vstani in razsej po sinov sveti
 vsa zrna torbe svoje te, v zahvalo
 za to, kar so ti dali njih očeti.

O vstani, vstani in še druge sklič
 iz črnih grobov — ker je živih malo,
 nam govoriti morajo mrlič.

II.

Vi vsi, ki nepozábljene grobove
 je dala naša solnčna vam dežela,
 vrnite v naša mesta se in sela
 in pod vse vaše stare, znane krove.

Kakó je bilo davne, prošle dnove,
 povejte nam in razvedrite čela
 nam mračna vsa, in v srca nevesela
 tolažbe vlijte nam in upe nove.

Četudi dom so vam pokopališča,
 Lavrič, Krilán, Gregórcič, Tonkli — z nami
 bodite zdaj in tudi ti Dermota!

Bodite zvezde nam za težka pota,
 in če bi kdaj ne mogli več mi sami,
 čuvajte ogenj našega ognjišča.

*Niste napak pesnik & eno dobroto ni
 jasno. In tako morda nastopimo pot za
 25
 dat: 7/4 1921*